

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 754/2024
03.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Дурутовића, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Марка Томовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку 3 К. бр. 148/20 од 13.10.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-124/24 од 05.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Дурутовића, адвоката Марка Томовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку 3 К. бр. 148/20 од 13.10.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-124/24 од 05.03.2024. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку 3 К. бр. 148/20 од 13.10.2023. године, окривљени Александар Дурутовић оглашен је кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2 године и 2 месеца и кривично дело непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из члана 296. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 3 године коју да издржи по правноснажности пресуде. Окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 6 месеци рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере и обавезан је да

сноси трошкове кривичног поступка, како је то ближе одређено у изреци првостепене пресуде, док су оштећени ради остваривања истакнутог имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-124/24 од 05.03.2024. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Александра Дурутовића и пресуда Основног суда у Чачку 3 К. бр. 148/20 од 13.10.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Александра Дурутовића, адвокат Марко Томовић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку у вези члана 54. Кривичног законика, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, при чему као незаконит доказ на коме се правноснажне пресуде заснивају означава исказ сведока оштећеног АА, који је у време када се догодила саобраћајна незгода био малолетан и испитиван је пред Основним јавним тужилаштвом у Чачку, без присуства пуномоћника, а након тога никада није испитан о предмету сведочења, нити му је пружено право да се изјасни о имовинскоправном захтеву, на који начин је занемарено право оштећеног, као и право окривљеног да се о току саобраћајне незгоде изјасни сведок очевидац. Сходно томе докази изведени у предистражном поступку без позивања и без присуства пуномоћника и малолетног оштећеног АА су по наводима браниоца сачињени са повредом члана 154. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично – правној заштити малолетних лица и на истима се не може заснивати одлука суда.

Напред наведене наводе браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује неоснованим.

Одредбом члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по

одредбама овог законика не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе, очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда.

У конкретном случају, оштећени као сведок АА је на записнику сачињеним дана 27.09.2019. године пред Основним јавним тужилаштвом у Чачку КТ. 618/19 од 27.09.2019. године, у присуству законског заступника, користио се својим правом да не сведочи услед постојања разлога из члана 94. став 1. тачка 2) ЗКП, с обзиром да му је окривљени рођени брат. Самим тим, у овом случају, ради се о записнику о саслушању на коме се оштећени није ни изјашњавао, односно користио се својим правом да не сведочи те из оваквог записника није утврђена ни једна чињеница и на истој се побијана пресуда ни не заснива, па су супротни наводи браниоца изнети у захтеву за заштиту законитости оцењени као неосновани.

При том, суд није даље разматрао наводе браниоца којима се указује на повреду права оштећеног у овом поступку и непоступање сходно одредбама којима се пружа кривичноправна заштита малолетним оштећеним лицима, јер исти нису на штету окривљеног, већ искључиво на штету оштећеног лица, те не могу бити предмет оцене овог суда приликом одлучивања о поднетом захтеву.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим, приликом образлагања истакнуте повреде бранилац наводи да је суд погрешно приликом одмеравања казне окривљеном као отежавајућу околност ценио околност да су се оштећени придружили кривичном гоњењу, при чему као олакшавајућа околност није цењено да се малолетни оштећени АА није придружио кривичном гоњењу, те судови нису правилно утврдили и вредновали чињеницу да је окривљени неосуђиван, да се коректно држао пред судом, да је у међувремену закључио брак и постао отац једног детета, као и да се кретао дозвољеном брзином на спорној деоници пута, којим наводима бранилац суштински указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да је првостепени суд огласио кривим окривљеног да је извршио предметно кривично дело, тако што је непосредни узрок саобраћајне незгоде поступање окривљеног супротно члану 42. став 1. Закона о безбедности саобраћаја путевима, односно кретање возилом брзином од 80 km/h на деоници пута где је брзина кретања возила била ограничена на 80 km/h, што не произилази из налаза и мишљења представника Универзитета у Новом Саду, Факултета техничких наука, Департмана за саобраћај, и Комисије вештака др Зорана Папића, којима је суд поклоно веру и који се изјаснио да не може са потпуном сигурношћу да утврди непосредан узрок саобраћајне незгоде, да је очигледно да је брзина којом се окривљени кретао била у границама дозвољене брзине која је с обзиром на радијус кривине била безбедна те иста није непосредни узрок саобраћајне незгоде, на који начин бранилац оспорава садржај обављеног вештачења и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и учињену повреду закона и члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка

5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. и 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**